



Jaarstukken 2023



Gemeente
Hengelo

Een zeer belangrijke ontwikkeling is het Wetsvoorstel matiging proceskostenvergoeding WOZ. Net voor eind 2023 heeft de 1e Kamer met dit wetsvoorstel ingestemd, dat 1-1-2024 in gaat. Door o.a. het verlagen van de vergoedingen in bezwaarafhandelingsprocedures is het voor NCNP-bureaus vanaf die datum veel minder interessant geworden om hun gratis diensten aan inwoners aan te bieden. GBTwente heeft campagne gevoerd om inwoners optimaal ten dienste te zijn bij het indienen van bezwaren.

Na Corona zijn de in die periode gematigde invorderingsrentepercentages inmiddels weer op "normaal niveau".

In 2023 hebben we voor het eerst ervaren, dat inwoners uit overtuiging geen belasting willen betalen. Ze noemen zich autonoom en soeverein en zetten zich af tegen de regels die we met elkaar hebben afgesproken. Ook tegen GBTwente is door een individu proces gevoerd om de basis van belastingheffing te ondergraven. Dit heeft geen financiële gevolgen gehad voor de gemeente.

6.1.3 Overzicht op hoofdlijnen van diverse heffingen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de belastingbaten (zonder referentie aan de hiermee samenhangende lasten) en in de baten van de bestemmingsheffingen (met referentie aan de hiermee samenhangende lasten en kostendekkendheid).

De gemeentelijke belastingen en retributies die in 2023 in Hengelo werden geheven zijn:

| Belastingen | Retributies / bestemmingsheffingen |
|--------------------------|-------------------------------------|
| Onroerende zaakbelasting | Afvalstoffenheffing |
| Parkeerbelasting | Rioolheffing |
| Precariobelasting | Omgevingsvergunningen |
| Toeristenbelasting | Overige leges en rechten |
| Hondenbelasting | Begraafrechten |
| | Havengelden |
| | Markgelden |
| | Bijdrage Bedrijven Investeringszone |

Hengelo heft geen forensenbelasting en geen reclamebelasting.

Er zijn wel reclame inkomsten. Deze zijn gebaseerd op afgesloten overeenkomsten met ondernemers en daardoor in formele zin geen belasting.

Belastingen ten gunste van de algemene middelen

Onroerende zaakbelasting

De onroerende-zaakbelasting (ozb) is gebaseerd op art. 220 van de gemeentewet. Deze belasting levert 90% van het totaal van ongebonden belastingen in onze gemeente op. Het is een tijdstipbelasting. Degene die het onroerend goed in bezit had op 1 januari 2023 betaalt voor het hele jaar. Bij verkoop van het onroerend goed wordt belasting verrekend door makelaar en notaris. We onderscheiden woningen en niet-woningen. Alleen bij niet-woningen geldt een gebruikerstarief.

De basis voor de heffing is de WOZ-waarde per 1-1-2022, de waarde peildatum. Deze waarde wordt bepaald door de kenmerken van een onroerend goed (bouwjaar, onderhoudsstatus, ligging etc.) af te leiden van vergelijkbaar onroerend goed, dat in de periode rond de peildatum is verkocht. Daarmee benadert de WOZ-waarde de marktwaarde op dat moment. De gemeente stelt zelf de hoogte van de te ontvangen belasting in euro's vast. In Hengelo is het gebruikelijk om de hogere kosten van de gemeentelijke organisatie (loon- en prijsinflatie) door te rekenen in de OZB. Als de WOZ-waarden op peildatum zijn gestegen, verlaagt de gemeente de tarieven in dezelfde verhouding om netto niet meer of minder dan het beoogde bedrag te kunnen innen. Bij gedaalde WOZ-waarden geldt het omgekeerde.

In 2023 was de toegepaste inflatoire verhoging 4,5%. Daarnaast hebben we de sterk stijgende kosten van bezwaarafhandeling doorgerekend in het tarief, waardoor een extra stijging van 0,3% is doorgevoerd. Na afloop van het jaar was bij belastingeigenaren woningen per saldo 0,5% (€ 67.000) meer gerealiseerd dan begroot. Deze afwijking valt binnen de marge die we moeten toestaan vanwege de nooit 100% voorspelbare waarde en aantal

woningen. Daarnaast zijn de hoog ingeschatte proceskosten bij bezwaren alsnog meegevallen (€ 261.000). Na afloop van het jaar was bij belastingeigenaren niet-woningen per saldo 1,2% (€ 176.000) meer gerealiseerd dan begroot. De variabiliteit in (de waarde van) objecten en daarmee de kans op niet exact kunnen begroten is bij niet-woningen groter dan bij woningen.

Overige belastingen

De parkeerbelastingen waren begroot vanuit het uitgangspunt dat Corona voorbij was en de aantrekkelijkheid van het stadscentrum zou zorgen voor meer bezoekers. Halverwege 2023 is de begroting fors naar beneden bijgesteld. In de Jaarrekening zien we alsnog een voordeel ten opzichte van het bijgestelde begrote bedrag. De oorspronkelijke begroting halen we niet.

De hondenbelasting en de precariobelasting laten geen bijzonderheden zien.

We zijn in Coronatijd coulant geweest met de heffing toeristenbelasting door geen voorschot in rekening te brengen. Na Corona moesten we weer in het normale aanslagritme komen. Daardoor is in 2023 zowel de afrekening van 2022, alsmede het voorschot 2023 opgelegd. Dit resulteert in een hogere bate, een verschuiving en geen voordeel door meer bezoekers.

Bestemmingsheffingen

Afvalstoffenheffing

Met de afvalstoffenheffing bekostigen we de inzameling van het huishoudelijk afval. De basis voor de heffing ligt in artikel 229 van de Gemeentewet en artikel 15.33 van de Wet milieubeheer. De belastingplichtige is de gebruiker van een perceel. We kennen gedifferentieerde tarieven voor verschillende soorten afval en betalen voor de het aantal keren dat afval in een minicontainer of ondergrondse container wordt aangeboden. Daarnaast hanteren we het principe van omgekeerd inzamelen: restafval wordt naar verzamelcontainers gebracht. Voor lasten die niet per inwoner kunnen worden bepaald geldt een vast tarief.

De heffing blijft € 200.000 achter bij de raming. We hebben geconstateerd, dat de hoeveelheid aangeboden afval weer verder is gedaald. De inwoners betalen dan minder en dragen bij aan het verminderen van het afvalaanbod. Daarnaast variëren oninbare vorderingen en verminderingen jaarlijks.

In zijn totaliteit is de afvalbegroting licht voordelig afgesloten. Er is daardoor € 30.000 meer dan begroot aan de voorziening, het spaarpotje van de inwoners, toegevoegd. Zie beleidsprogramma 5.2.7, taakveld 7.3, voor een toelichting op het gehele taakveld.

| Afvalstoffenheffing | lasten taakveld | over head | BTW | totale lasten | heffing | overige baten | totale baten | K.dek. Heid |
|-----------------------------------|--------------------|--------------|--------------|------------------|--------------|------------------|-----------------|----------------|
| 7.3 Afval | 9.294 | 146 | 1.600 | 11.040 | 9.072 | 2.380 | 11.452 | |
| 6.3 Inkomensregelingen | | | | - | -412 | | -412 | |
| Totaal / kostendekkendheid | 9.294 | 146 | 1.600 | 11.040 | 8.660 | 2.380 | 11.040 | 100% |

Rioolheffing

Met de rioolheffing betalen we allen samen de kosten van het onderhoud en de vervanging van het gemeentelijke rioleringsstelsel en de maatregelen die we nemen om hemelwater af te voeren en de grondwaterstand te beheersen. De gebruiker van een perceel betaalt een vast bedrag per eenheid van 500 m3 waterverbruik. Aangevoerd water wordt gezien als equivalent van geloosd afvalwater.

De wettelijke basis is artikel 228 van de Gemeentewet.

De heffing is € 437.000 meer dan begroot. Bijna de helft is nog een heffing die betrekking heeft op voorgaande jaren. Groei van het aantal woningen en overige panden leidt tot deze hogere heffing.

| Rioolheffing | lasten taakveld | over head | BTW | totale lasten | heffing | overige baten | totale baten | K.dek. Heid |
|-----------------------------------|--------------------|--------------|--------------|------------------|---------------|------------------|-----------------|----------------|
| 7.2 Riolering | 8.968 | 243 | 1.248 | 10.459 | 11.296 | - | 11.296 | |
| 6.3 Inkomensregelingen | | | | - | -736 | | -736 | |
| Totaal / kostendekkendheid | 8.968 | 243 | 1.248 | 10.459 | 10.560 | - | 10.560 | 101% |

Leges

Leges worden opgelegd als er door een inwoner of een organisatie een dienst van de gemeente gevraagd wordt. Kostendekkendheid per tarief is niet noodzakelijk. Het is toegestaan om - binnen een hoofdstuk in de

legesverordening- tarieven boven de kosten ervan vast te stellen (ontmoedigen) of onder het kostenniveau (bevorderen). Het totaal van baten van een hoofdstuk mag de kosten op begrotingsbasis niet overschrijden. In werkelijkheid kan een overschrijding ontstaan. Dan worden eventuele structurele effecten meegenomen in de volgende begroting. De wetgever heeft voor enkele diensten een maximumtarief vastgesteld.

| Leges | lasten taakveld | over head | BTW | totale lasten | heffing | overige baten | totale baten | K.dek. Heid |
|---|--------------------|--------------|-----------|------------------|--------------|------------------|-----------------|----------------|
| Paspoorten, rijbewijzen en overige buza | | | | | 1.183 | -96 | 1.087 | |
| Leges APV | | | | | 52 | | 52 | |
| Leges gehandicaptenparkeerkaart | | | | | 21 | | 21 | |
| Leges kabels en leidingen | | | | | 71 | | 71 | |
| Leges hoofdstuk 1 | 2.557 | | | 2.557 | | | | |
| Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening: | 2.557 | - | - | 2.557 | 1.327 | -96 | 1.231 | 48% |
| 8.3 Wonen en bouwen | 1.745 | 1.043 | 21 | 2.809 | 1.956 | 16 | 1.972 | |
| Hoofdstuk 2 Omgevingsvergunning | 1.745 | 1.043 | 21 | 2.809 | 1.956 | 16 | 1.972 | 70% |
| Leges kinderopvang | 18 | | | 18 | 5 | | 5 | |
| Hoofdstuk 3 Dienstverlening Europese dienstenrichtlijn | 18 | - | - | 18 | 5 | - | 5 | 28% |

Overige retributies

Voor een aantal heffingen van minder grote omvang volstaan we met de weergave van de kostendekkendheid.

| Begraafrechten | lasten taakveld | over head | BTW | totale lasten | heffing | overige baten | totale baten | K.dek. Heid |
|-----------------------------------|--------------------|--------------|----------|------------------|------------|------------------|-----------------|----------------|
| 7.5 Begraafplaatsen en crematoria | 785 | | | 785 | 598 | | 598 | |
| 6.3 Inkomensregelingen | | | | - | -3 | | -3 | |
| Totaal / kostendekkendheid | 785 | - | - | 785 | 595 | - | 595 | 76% |

| Havengelden | lasten taakveld | over head | BTW | totale lasten | heffing | overige baten | totale baten | K.dek. Heid |
|--------------------------------------|--------------------|--------------|----------|------------------|------------|------------------|-----------------|----------------|
| 2.4 Economische havens en waterwegen | 502 | 226 | | 728 | 354 | 220 | 574 | |
| Totaal / kostendekkendheid | 502 | 226 | - | 728 | 354 | 220 | 574 | 79% |

| Markt | lasten taakveld | over head | BTW | totale lasten | heffing | overige baten | totale baten | K.dek. Heid |
|--|--------------------|--------------|----------|------------------|------------|------------------|-----------------|----------------|
| 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen | 171 | 73 | 3 | 247 | 130 | 8 | 138 | |
| Totaal / kostendekkendheid | 171 | 73 | 3 | 247 | 130 | 8 | 138 | 56% |

| BIZ | lasten taakveld | over head | BTW | totale lasten | heffing | overige baten | totale baten | K.dek. Heid |
|--|--------------------|--------------|----------|------------------|------------|------------------|-----------------|----------------|
| 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen | 172 | | | 172 | 182 | | 182 | |
| Totaal / kostendekkendheid | 172 | - | - | 172 | 182 | - | 182 | 106% |

| Naheffingsaanslag parkeren | lasten taakveld | over head | BTW | totale lasten | heffing | overige baten | totale baten | K.dek. Heid |
|-----------------------------------|--------------------|--------------|----------|------------------|------------|------------------|-----------------|----------------|
| 0.63 Parkeerbelastingen | 261 | 87 | 2 | 350 | 198 | | 198 | |
| Totaal / kostendekkendheid | 261 | 87 | 2 | 350 | 198 | - | 198 | 57% |

| Rioolaansluitrecht | lasten taakveld | over head | BTW | totale lasten | heffing | overige baten | totale baten | K.dek. Heid |
|-----------------------------------|--------------------|--------------|-----------|------------------|-----------|------------------|-----------------|----------------|
| 7.2 Riolering | 104 | | 21 | 125 | 82 | | 82 | |
| Totaal / kostendekkendheid | 104 | - | 21 | 125 | 82 | - | 82 | 66% |